

Konkurs przedmiotowy z języka niemieckiego dla uczniów szkoły podstawowej w roku szkolnym 2025/2026
I stopień – Szkoła Podstawowa nr 7 im.1000-lecia Państwa Polskiego w Czeladzi

Zakres wiedzy i umiejętności oraz wykaz literatury
Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Niemieckiego
dla uczniów w roku szkolnym 2025/2026

I. Cele konkursu

1. Doskonalenie kompetencji językowych uczniów szkół podstawowych.
2. Pogłębienie wśród uczniów szkół podstawowych wiedzy dotyczącej krajów niemieckiego obszaru językowego.
3. Mobilizowanie uczniów szkół podstawowych do samodzielnej i systematycznej pracy.
4. Stworzenie uczniom szkół podstawowych możliwości sprawdzenia się w rywalizacji z innymi uczniami.
5. Motywowanie nauczycieli oraz szkół do podejmowania różnorodnych działań względem uczniów uzdolnionych.

III. Zakres umiejętności

1. posługiwanie się środkami językowymi (leksykalnymi, gramatycznymi oraz ortograficznymi)

Zakres środków leksykalnych

CZŁOWIEK

np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania

MIEJSCE ZAMIESZKANIA

np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe

EDUKACJA

np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne

PRACA

np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki

ŻYCIE PRYWATNE

np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości

ŻYWIENIE

np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie

np. nawyki żywieniowe, lokale gastronomiczne

ZAKUPY I USŁUGI

np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie

np. środki płatnicze

PODRÓŻOWANIE I TURYSTYKA

np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa

np. hotel

KULTURA

np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła

SPORT

np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu

ZDROWIE

np. tryb życia, samopoczucie

NAUKA I TECHNIKA

np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii
informatycznych-komunikacyjnych

ŚWIAT PRZYRODY

np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz

ŻYCIE SPOŁECZNE

zjawiska społeczne

Zakres środków gramatycznych

RODZAJNIK

Użycie rodzajnika nieokreślonego

Użycie rodzajnika określonego

Użycie rzeczownika bez rodzajnika

RZECZOWNIK

Tworzenie liczby mnogiej

Rzeczowniki złożone

Rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności

Rzeczowniki tworzone od czasowników

Odmiana imion i nazw własnych

Rzeczownik po określeniu miary i wagi

ZAIMEK

Zaimki osobowe

Zaimek nieosobowy

Zaimek zwrotny

Zaimki dzierżawcze

Zaimki pytające

Zaimki nieokreślone

PRZYMIOTNIK

Przymiotnik jako orzecznik

Przymiotnik jako przydawka:

- z rodzajnikiem określonym

- z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem kein

- bez rodzajnika

- po liczebniku

- w formie stopnia wyższego i najwyższego

Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika

LICZEBNIK

Liczebniki główne

Liczebniki porządkowe

Liczebniki mnożne i nieokreślone, np. dreimal, viel

PRZYSŁÓWEK

Przysłówki zaimkowe w pytaniu i odpowiedzi

Regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków

Przysłówki czasu i miejsca

PRZYIMEK

Przymyki z celownikiem

Przymyki z biernikiem

Przymyki z celownikiem lub biernikiem

CZASOWNIK

Formy czasowe Präsens, Perfekt, Futur I

Czasowniki posiłkowe sein, haben, werden
Czasowniki regularne i nieregularne
Czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone
Czasowniki zwrotne
Czasowniki modalne w formach czasowych: Präsens
Czasownik lassen
Formy imiesłowne czasownika: Partizip II
Tryb rozkazujący
Rekcja czasownika
SKŁADNIA

Zdanie pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące
Szyk wyrazów: prosty, przestawny oraz szyk zdania podrzędnie złożonego
Przeczenia nein, nicht, kein, nie, niemals
Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami aber, dann, denn, oder, und
Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami sondern, deshalb, sonst, trotzdem
Zdania podrzędnie złożone:
- zdania dopełnieniowe ze spójnikami dass, ob
- zdania dopełnieniowe z zaimkami pytającymi np. wer, was, wann, wo
- zdania okolicznikowe przyczyny ze spójnikami weil, da
- zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami wenn, als
- zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami bevor, bis, seitdem, während
- zdanie przyzwalające: obwohl
- zdania porównawcze: so wie, als

2. rozumienie prostych wypowiedzi pisemnych (np. listy, e-maile, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, historyjki obrazkowe z tekstem,

artykuły, teksty narracyjne, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty literackie), w zakresie następujących umiejętności szczegółowych:

- określanie głównej myśli tekstu lub fragmentu tekstu;
- określanie intencji nadawcy/autora tekstu;
- określanie kontekstu wypowiedzi (np. nadawcy, odbiorcy, formy tekstu, czasu, miejsca, sytuacji);
- znajdowanie w tekście określonych informacji;
- rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu;
- układanie informacji w określonym porządku;
- rozróżnianie formalnego i nieformalnego stylu tekstu.

3. tworzenie wypowiedzi pisemnych, np. notatki, ogłoszenia, zaproszenia, życzeń, wiadomości, SMS-a, pocztówki, e-maila, historyjki, listu prywatnego, wpisu na blogu, w zakresie następujących umiejętności szczegółowych:

- opis ludzi, zwierząt, przedmiotów, miejsc i zjawisk;
- opowiadanie o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- przedstawianie faktów z przeszłości i teraźniejszości;
- przedstawianie intencji, marzeń, nadziei i planów na przyszłość;
- opis upodobań;
- wyrażanie i uzasadnianie swoich opinii, przedstawianie opinii innych osób;
- wyrażanie uczuć i emocji;
- stosowanie formalnego lub nieformalnego stylu wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

4. reagowanie w formie tekstu pisanego, np. wiadomość, SMS, list prywatny, e-mail, wpis na czacie/forum, w typowych sytuacjach:

- przedstawianie siebie i innych osób;

- nawiązywanie kontaktów towarzyskich; rozpoczynanie, prowadzenie i kończenie rozmowy;
- uzyskiwanie i przekazywanie informacji i wyjaśnień (np. wypełnienie formularza/ankiety);
- wyrażanie swoich opinii, pytanie o opinie, zgadzanie się lub niezgadzanie się z opiniami;
- wyrażanie swoich upodobań, intencji i pragnienia, pytanie o upodobania, intencje i pragnienia innych osób;
- składanie życzeń i gratulacji, odpowiadanie na życzenia i gratulacje;
- zapraszanie i odpowiadanie na zaproszenie;
- proponowanie, przyjmowanie i odrzucanie propozycji, zachęcanie;
- prowadzenie prostych negocjacji w sytuacjach życia codziennego;
- proszenie o radę i udzielenie rady;
- pytanie o pozwolenie, udzielanie i odmawianie pozwolenia;
- ostrzeganie, nakazywanie, zakazywanie, instruowanie;
- wyrażanie prośby oraz zgody lub odmawianie spełnienia prośby;
- wyrażanie uczucia i emocji (np. radość, smutek, niezadowolenie, zdziwienie, nadzieję, obawę);
- stosowanie zwrotów i form grzecznościowych.

5. przetwarzanie prostych tekstów pisemnie:

- przekazywanie w języku niemieckim informacji zawartych w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach);
- przekazywanie w języku niemieckim lub polskim informacji sformułowanych w języku niemieckim;
- przekazywanie w języku niemieckim informacji sformułowanych w języku polskim.

IV. Proponowana literatura

- podręczniki do nauczania języka niemieckiego dla szkół podstawowych dopuszczone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania,
- materiały tematyczno-leksykalne: np.: E. M. Rostek, Deutsch. Repetitorium tematycznoleksykalne, wydawnictwo Wagros, Poznań 2012; Ch. Fandrych, U. Tallowitz, Sage und Schreibe. Übungswortschatz. Grundstufe Deutsch, Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2012,
- materiały do nauki gramatyki, np.: Ch. Fandrych, U. Tallowitz, Klipp und Klar - Übungsgrammatik Grundstufe Deutsch, Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2012; www.grammatiktraining.de.
- materiał krajoznawczy: U. Matecki, Dreimal Deutsch, Ernst Klett Sprachen, ISBN: 978-3-12-675237-4, Stuttgart rok wydania: 2009 lub kolejne.